

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12Co/6/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4415217748
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denisa Šaligová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4415217748.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Denisy Šaligovej a sudkýň JUDr. Sone Zmekovej a JUDr. Renáty Pátrovičovej v právnej veci žalobcu: KOMUNÁLNA poisťovňa, a.s., Vienna Insurance Group, so sídlom Štefánikova 17, 811 05 Bratislava, IČO: 31 595 545, proti žalovanej: R.. O. X., rod. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. X, XXX XX Q., zastúpenej Mgr. Elenou Szabóovou, advokátkou so sídlom Hlavné nám. 7, 940 01 Nové Zámky, o zaplatenie sumy 7.293,61 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky č. k. 18C/404/2015-314 zo dňa 17.05.2019 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo vyhovujúcej časti a vo výroku o trovách konania p o t v r d z u j e .

Žalobcovi priznáva voči žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 1.200 eur v 12 mesačných splátkach po 100 eur pod hrozbou straty výhody splátok s tým, že prvú splátku zaplatí do konca mesiaca, v ktorom rozsudok nadobudne právoplatnosť. Vo zvyšku žalobu zamietol a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Súd po vykonanom dokazovaní zistil, že žalovaná zaviniła dopravnú nehodu v dôsledku ktorej žalobca vyplatil poškodenému z poistnej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX, týkajúcej sa havarijného poistenia, poistné plnenie vo výške 7.293,61 eura. Výška škody na motorovom vozidle a vznik poistnej udalosti neboli medzi stranami sporu sporné. Právo na náhradu škody spôsobenej poistnou udalosťou prešlo na žalobcu ako poistiteľa podľa § 813 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Súd znížil náhradu škody podľa § 450 Občianskeho zákonníka, pričom zohľadnil mechanizmus vzniku škodovej udalosti, následky, ktoré žalovaná utrpela a tiež jej majetkové, zárobnkové a osobné pomery. Uviedol, že žalovaná nespôsobilá dopravnú nehodu úmyselne, a bola „dostatočne potrestaná“ tým, že utrpela závažné poranenia, kvôli ktorým bola hospitalizovaná. Škoda však vznikla pri dopravnej nehode, ktorú zaviniła žalovaná, pričom však zobral do úvahy aj tú skutočnosť, že žalovaná si mechanizmus vzniku nehody nepamätala. Zohľadnil fakt, že žalovaná sa v priebehu konania vydala a pribudla jej aj vyživovacia povinnosť voči maloletému dieťaťu. Úhrada celej žalovanej sumy by bola pre ňu neprimeraná a mohla by jej spôsobiť existenčné problémy. Svoje rozhodnutie oprel aj o nález Ústavného súdu sp. zn. IV.ÚS 377/2018 zo dňa 31.01.2019, podľa ktorého má regresná náhrada plniť výchovný a nie likvidačný účel. Skúmal aj výšku sumy vyplatenej titulom poistenia, pričom konštatoval, že táto sa nebude ďalej zvyšovať a je konečná. Zhodnotil aj majetkové pomery poškodeného, ktoré sú podľa jeho záverov nadštandardné. Priznanie regresnej náhrady vo výške cca 50 % z uplatneného nároku súd považoval vzhľadom na výšku sumy vyplatenej z titulu poistenia žalobcom poškodenému, mechanizmom vzniku škodovej udalosti a osobné, zárobnkové a majetkové pomery žalovanej, za dostatočné. Zároveň mal za to, že bude naplnený odstrašujúci účinok

regresu a takto stanovená výška regresnej náhrady nebude pre žalovanú ekonomicky likvidačná. Súd tak priznal žalobcovi regresnú náhradu vo výške cca 50 % uplatneného nároku a vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Zamietnutie sa týkalo aj úrokov z omeškania, ktoré si žalobca v konaní uplatňoval zo žalovanej sumy, pretože priznanú regresnú náhradu považoval súd za dostatočné plnenie a každé ďalšie plnenie v podobe úrokov z omeškania by bolo nad rámec tejto priznanej náhrady. Svoje rozhodnutie vo veci samej súd oprel o ustanovenie § 450 a § 813 ods. 1, 2. § 517 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka a § 232 ods. 3, 4 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, účinného od 01.07.2016 (ďalej len „CSP“). O trovách konania rozhodol s odkazom na ustanovenie § 255 ods. 1 CSP so záverom, že uplatnenie moderačnej zásady nemožno považovať za neúspech žalobcu.

2. Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie žalovaná, ktorá žiadala rozsudok zmeniť a žalobu zamietnuť. Namietala nesprávne právne posúdenie veci, nesprávne skutkové zistenia a nevykonanie dôkazu. Uviedla, že súdom uplatnenú moderáciu žalovaného nároku považuje za nízku z dôvodu, že dopravnú nehodu nespôsobilá úmyselne, ale z nebanlivosti, pri nehode sama utrpela vážne zranenia, na strane poškodeného nedošlo k žiadnej škode na zdraví, so žalobcom riadne komunikovala ohľadom uplatnenej náhrady, nebola nečinná. Keďže si priebeh nehody nepamätá, mala sťažnú pozíciu aj pri obhajobe v priestupkovom konaní a správny orgán založil rozhodnutie výhradne na tvrdení poškodeného. Ide o okolnosť hodnú osobitného zreteľa, ktorú treba, popri pomeroch samotného poškodeného a žalobcu zohľadniť pri uplatnení moderačného práva. Ďalej vo svojom odvolaní uviedla, že regresná náhrada má plniť výchovnú, a nie likvidačnú funkciu. Zaťaženie povinnosťou uhradiť sumu 7.293,61 eura s úrokom z omeškania by vysoko presahovalo rámec výchovnej funkcie a bolo by neprimeraným ekonomickým zásahom do života mladej rodiny, ktorá je príjmom odkázaná na zárobok jej manžela vo výške 900 eur mesačne, pri výdavkoch len na bývanie vo výške 240,96 eura mesačne a splátkach úveru vo výške 379,98 eura mesačne. Jej príjem je tvorený len dávkou sociálneho poistenia a následne sa výška dávok zníži na zákonnú výšku rodičovského príspevku. Poukázala na skutočnosť, že žalobca voči svojim poistencom ani pri závažnom porušení poisťných podmienok (vedenie vozidla pod vplyvom alkoholu a pod.) neuplatňuje 100 %-né krátenie poisťného plnenia, ale krátenie sa pohybuje v rozmedzí 30 % až 50 %. Preto nebolo vylúčené, aby obdobný postup žalobca uplatnil aj voči nej už v rámci predsúdnych rokovaní a netrval na úhrade celej sumy, ktorej sa domáha žalobou. Moderáciu vo výške 50 % navrhla bez uváženia a za podstatne iných podmienok (bola slobodná, svojim príjmom disponovala sama). Aktuálne je jej príjem výrazne nižší, a to aj pri zohľadnení príjmu jej manžela a vyživovacej povinnosti voči maloletému dieťaťu. Zmena okolností na jej strane by podľa nej mohli byť dôvodom na uplatnenie moderačného práva súdu vo väčšom rozsahu. Aj súd mal v rámci predbežného právneho posúdenia za sporné, že všetky položky opravy majú priamy súvis s poškodením vozidla pri dopravnej nehode, čo namietala aj ona v rámci konania. Súd nevykonával ňou navrhnutý dôkaz ohľadom pravosti faktúry, ktorá zakladá žalovaný nárok.

3. Žalobca k odvolaniu žalovanej uviedol, že podľa neho súd prvej inštancie aplikoval na posudzovanú právnu vec moderačné právo v rozpore s princípom spravodlivosti ako aj s princípom zodpovednosti za škodu, pretože z dokladov, ktoré žalovaná predložila, nevyplývajú dôvody osobitného zreteľa, na ktoré by mal súd prihliadať pri rozhodovaní o výške náhrady škody. Súdom priznaný rozsah náhrady škody vo výške 1.200 eur, t. j. len 17% z uplatneného nároku považuje za neprimerane nízky a rozsudkom vykonané usporiadanie vzťahu medzi ním a žalovanou za nespravodlivé. Odvolanie žalovanej považuje za nedôvodné, sama žalovaná navrhovala zníženie náhrady škody o 50%. Aktuálna situácia žalovanej nie je konečná a je možné, že v budúcnosti sa zmení. Žalovaná sa zamestná a bude mať stály príjem. Domnieva sa, že ani plnenie v plnom rozsahu s prihliadnutím na všetky okolnosti by pre žalovanú nepredstavovalo v žiadnom prípade prílišnú tvrdosť. Záverom navrhol napadnutý rozsudok zmeniť a priznať mu nárok vo výške 7.293,61 eura.

4. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) ako aj skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), prejednal vec v napadnutej časti bez nariadenia pojednávania s verejným vyhlásením rozhodnutia (§ 385 ods. 1, § 378 ods. 1, § 177 ods. 2 písm. c), § 219 ods. 3 CSP) a po prejednaní veci urobil záver, že rozsudok súdu prvej inštancie v časti uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi sumu 1.200 eur je vecne správny, a preto ho v tejto napadnutej časti podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Rozsudok v jeho zamietajúcom II. výroku v dôsledku absencie odvolania žalobcu nadobudol právoplatnosť. Keďže konanie bolo začaté za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (účinného do 30.06.2016), odvolací súd v konaní postupoval v súlade s ustanovením § 470 ods. 1, 2 prvej vety

CSP, podľa ktorého ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti, a právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

5. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca ako poisťovňa sa žalobou podanou na súd dňa 28.08.2015 domáhal zaplatenia sumy 7.293,61 eura spolu s úrokom z omeškania 5,05 % od 31.12.2014 do zaplatenia titulom náhrady škody spôsobenej žalovanou poisťovňou žalobcu, Q. T. na jeho motorovom vozidle EČV: V. G. dňa XX.XX.XXXX v Q. tým, že mu ako cyklistka nedala prednosť v jazde. Žalovaná teda poškodenému zodpovedala za škodu v zmysle § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti. Na daný prípad sa vzťahuje aj ustanovenie § 442 ods. 1, 3 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého sa uhrádza skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk), škoda sa uhrádza v peniazoch; ak však o to poškodený požiada a ak je to možné a účelné, uhrádza sa škoda uvedením do predošlého stavu. Poškodenému hradila škodu poisťovňa v peniazoch, a tak právo na náhradu škody prešlo na poistiteľa, t. j. na žalobcu až do výšky plnenia, ktoré poistenému poskytol v zmysle § 813 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ako vyplynulo už z rozhodnutia súdu prvej inštancie č. k. 18C/404/2015-223 zo dňa 17.10.2017, skutočností ako vznik škody, jej výška a zavinenie poisťovňou neboli medzi stranami sporné, preto sa súd prvej inštancie nimi bližšie nezaoberal. Pri posudzovaní nároku žalobcu aplikoval inštitút zníženia náhrady škody podľa § 813 ods. 2 a § 450 Občianskeho zákonníka a žalobcovi priznal cca 30 % z požadovaného plnenia, čo predstavovalo sumu 2.400 eur v 12-ich splátkach po 200 eur.

6. V tejto časti nadobudol rozsudok súdu prvej inštancie právoplatnosť, pretože žalovaná voči nemu nepodalala odvolanie. Odvolanie v zamietajúcej časti však podal žalobca a odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie č. k. 18C/404/2015-223 zo dňa 17.10.2017 v zamietajúcej časti a vo výroku o trovách konania uznesením č. k. 12Co/41/2018-259 zo dňa 29.01.2019 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň mu uložil, aby nanovo posúdil mieru zníženia náhrady škody zohľadniac všetky okolnosti a osobitosti prípadu, a to aj s ohľadom na žalovanou navrhnutú percentuálnu mieru zníženia. Rovnako mu uložil zaoberať sa aj požadovanými úrokmi z omeškania nielen zo zvyšnej istiny, ale aj z istiny 2.400 eur, ktorá bola žalobcovi už právoplatne priznaná.

7. Námitka žalovanej o nevykonaní dôkazu nemôže obstáť z dôvodu, že túto skutočnosť žalovaná vôbec nenamietala ani pri rozhodnutí súdu prvej inštancie č. k. 18C/404/2015-223 zo dňa 17.10.2017, a voči tomuto rozsudku vo vyhovujúcej časti, ktorou ju súd zaviazal zaplatiť 2.400 eur, odvolanie ani nepodalala. Odvolací súd nezrušil zamietajúcu časť napadnutého rozsudku z dôvodu nevykonania dôkazu súdom prvej inštancie. Dôvodom zrušenia napadnutého rozhodnutia bolo nedostatočné a nepreskúmateľné zdôvodnenie uplatnenia rozsahu moderačného práva súdom a chýbajúce zdôvodnenie nepriznania úrokov z omeškania z priznanej sumy.

8. Z obsahu spisu vôbec nevyplýva, že by žalovaná spochybnila výšku škody a navrhla dôkaz na podporu svojho tvrdenia. Žalovaná v priebehu konania navrhla súdu, aby vyžiadal rovnopis faktúry č. XXXXXXXXXXX od spoločnosti Araver a.s., a aby sa Daňový úrad V. vyjadril, či sa sporná faktúra nachádza v kontrolnom výkaze DPH za príslušné obdobie (pojednávane uskutočnené dňa 12.05.2017, č. l. 174 spisu). Súd prvej inštancie uvedený rovnopis faktúry vyžiadal a zabezpečil aj vyjadrenie daňového úradu. Na pojednávaní konanom dňa 17.10.2017 žalovaná prostredníctvom svojej právnej zástupkyne uviedla, že akceptuje vyjadrenie daňového úradu a že zo zaslaného dokladu faktúry zistila, že táto je čitateľná. Zároveň navrhla, aby „súd aplikoval § 450 Občianskeho zákonníka a náhradu škody primerane znížil“. Záverom uviedla, že „nemá návrhy na ďalšie dokazovanie“ a že má „za to, že žaloba je podaná oprávnene“ (č. l. 219-220 spisu). Ani po zrušení rozsudku súdu prvej inštancie č. k. 18C/404/2015-223 odvolacím súdom nie je zo spisu zrejmé, že by žalovaná navrhla dôkaz, ktorý by smeroval k spochybneniu výšky škody. Preto odvolací súd námietku žalovanej o nevykonaní ňou navrhnutého dôkazu ohľadom pravosti faktúry posúdil ako nedôvodnú.

9. Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom spisu konštatoval, že súd prvej inštancie sa vo svojom rozhodnutí opätovne zaoberal dôvodmi zníženia náhrady škody a zohľadnil jednak osobné, majetkové a zárobkové možnosti žalovanej a tiež poškodeného. Prihliadol na skutočnosť, že žalovaná nespôsobila škodu úmyselne, ale z nedbanlivosti, prihliadol aj na zranenia, ktoré pri nehode utrpela. Rovnako zobral do úvahy, že žalovaná sa vydala a pribudla jej vyživovacia povinnosť voči maloletému dieťaťu a jej

príjem pozostáva z materských dávok. Po zohľadnení vyššie uvedených skutočností súd prvej inštancie skonštatoval, že moderácia v rozsahu 50 % bude podľa neho plniť výchovnú a nie likvidačnú funkciu.

10. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie o potrebe použitia práva na zníženie náhrady škody (práva moderácie) podľa § 450 Občianskeho zákonníka v spojení s ustanovením § 813 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktoré umožňuje súdu za existencie zákonom stanovených okolností primerane znížiť náhradu škody aj v prípade poistiteľa, na ktorého prešlo právo na náhradu škody spôsobenej poistnou udalosťou. V danom prípade boli splnené základné predpoklady, za ktorých možno pristúpiť k uplatneniu inštitútu zníženia náhrady škody. Škoda bola žalovanou spôsobená z nebanlivosti, nie úmyselne, súd tiež zohľadnil aj osobné, majetkové a zárobkové pomery osoby, ktorá škodu spôsobila a majetkové a zárobkové pomery osoby, ktorá bola poškodená. Zohľadnil aj zmenu situácie žalovanej, ktorá bola v čase rozhodnutia súdu prvej inštancie na materskej dovolenke. K tomu odvolací súd dodáva, že moderácia vo výške cca 50 % je vzhľadom na osobitosti daného prípadu žiaduca, nebude pôsobiť likvidačne a bude plniť aj výchovnú funkciu. Sama žalovaná v odvolaní uviedla, že sumu 2.400 eur žalobcovi už uhradila. V tejto časti nadobudol rozsudok súdu prvej inštancie právoplatnosť dňa 17.10.2017 a žalovaná bola zaviazaná plniť v 12-ich mesačných splátkach, čo znamená, že k splneniu dlžnej sumy v zmysle rozsudku malo prísť v mesiaci september 2018. Z toho potom vyplýva, že žalovaná už podstatnú časť svojho dlhu voči žalobcovi mala splniť ešte pred uzatvorením manželstva a mala by ešte splniť zvyšok záväzku vo výške 1.200 eur v mesačných splátkach po 100 eur.

11. Z textu odvolania vôbec nevyplýva, že by žalovaná plnenie v takejto výške napriek zmenenej situácii považovala za likvidačné. V odvolaní namietala zaťaženie povinnosťou uhradiť sumu 7.293,61 eura spolu s úrokom z omeškania, čo by podľa nej vysoko presahovalo rámec výchovnej funkcie a bolo by neprimeraným ekonomickým zásahom do jej rodiny. Súd však žalovanú nezaviazal k plneniu v takejto výške a už vôbec ju nezaviazal k plneniu úrokov z omeškania. Celkovo súd zaviazal žalovanú k úhrade sumy 3.600 eur, pričom časť vo výške 2.400 eur už žalovaná uhradila (ako vyplýva z odvolania) a zostáva jej uhradiť ešte sumu 1.200 eur. Súd tak pristúpil k zníženiu náhrady škody o viac ako 50 % (suma 3.600 eur predstavuje 49,36 % z uplatneného nároku) bez žalobcom požadovaného úroku z omeškania. Žalovaná v odvolaní síce poukázala na podstatné zníženie jej príjmu, avšak neuviedla jeho aktuálnu výšku. Pokiaľ však žalovaná bola v čase rozhodnutia súdu na materskej dovolenke, jej príjem predstavoval výšku 75 % z denného vymeriavacieho základu. Podľa názoru odvolacieho súdu by plnenie sumy 1.200 eur v splátkach po 100 eur nemalo byť pre žalovanú likvidačné, a to ani po zohľadnení zmenenej situácie, keďže k jej príjmu, ktorý sa síce znížil, pribudol aj príjem manžela vo výške 900 eur.

12. Sama žalovaná v odvolaní uviedla, že krátenie poistného plnenia žalobcom sa pohybuje v rozmedzí 30 % až 50 % a vytýkala mu, že takéto krátenie neuplatnil aj voči nej už v rámci predsúdnych rokovaní a trval na úhrade celej sumy. Súdom však bola náhrada škody krátená v rovnakej výške cca 50 %, a preto túto námietku žalovanej považoval odvolací súd za nedôvodnú.

13. K vyjadreniu žalobcu, ktorý navrhol rozsudok zmeniť a žalobe vyhovieť v plnom rozsahu odvolací súd dodáva, že žalobca voči rozsudku súdu prvej inštancie nepodal odvolanie (konkrétne voči jeho zamietajúcej časti), táto časť v dôsledku absencie odvolania nadobudla právoplatnosť a preto nebola predmetom odvolacieho konania.

14. Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie správne prihliadol na všetko, čo vyšlo v konaní najavo, a vzniknutú situáciu zhodnotil komplexne. S ohľadom na odôvodnenie napadnutého rozsudku odvolací súd konštatoval, že rozhodnutie súdu prvej inštancie dáva odpoveď na všetky podstatné námietky žalovanej opísané v odvolaní, jeho odôvodnenie zodpovedá požiadavkám upraveným v ustanovení § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku, pričom toto rozhodnutie odvolací súd nezhodnotil ako arbitrárne, nepresvedčivé a nepreskúmateľné. S ohľadom na to odvolací súd nemohol posúdiť odvolanie žalovanej ako opodstatnené, a preto rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v napadnutej vyhovujúcej časti a vo výroku o trovách konania podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil a v podrobnostiach poukazuje na jeho odôvodnenie.

15. V odvolacom konaní bol úspešný žalobca, ktorému patrí v celom rozsahu náhrada trov vynaložených v tomto štádiu konania. Odvolací súd v súlade s ustanovením § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP rozhodol, že žalobca má voči žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania, o výške ktorých podľa § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku odvolacieho súdu

samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. K námietke žalovanej k trovám konania odvolací súd dodáva, že nevyjadrenie sa zástupkyne žalobcu k zásadným otázkam nemá súvis s rozhodnutím súdu o trovách konania, pri rozhodovaní ktorých súd sleduje pomer úspechu jednotlivých strán sporu. Žalovaná tiež namietala, že súd mal pri rozhodovaní o trovách konania zohľadniť aj jej postoj k možnej mimosúdnej dohode. Bližšie však neuviedla, akú dohodu mala na mysli, či bola ochotná dohodu uzavrieť pred začatím samotného konania alebo v jeho priebehu. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že pred podaním samotnej žaloby prebehla medzi stranami sporu rozsiahla komunikácia, v ktorej žalovaná popierala výšku škody na motorovom vozidle. K dohode o výške škody však medzi stranami sporu nedošlo, a preto sa žalobca rozhodol domáhať svojho nároku podaním žaloby. Žalobca bol v spore úspešný a žalovaná v konaní nepreukázala, že nárok žalobcu je nedôvodný. K zníženiu náhrady škody došlo z dôvodu uplatnenia moderačného práva súdom, preto súd správne prijal záver, že žalobca bol v spore úspešný, a preto mu patrí nárok na náhradu trov konania.

16. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu možno podať dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).